

ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒราชวิทยาลัย

THE INFLUENCE OF ENVIRONMENTAL FACTORS ON ENTREPRENEURIAL
INTENTION OF STUDENTS IN FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES,
PRINCESS OF NARADHIWAS UNIVERSITY

สุธีรา เตชนครินทร์ / Suteera Detnakarin ¹

กชพรพรรณ พงศ์ทองเมือง / Kotchaponpan Pongtongmuang ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒราชวิทยาลัย จำนวน 352 คน เครื่องมือในการวิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ โดยใช้เทคนิควิธีนำเข้า (Enter) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒราชวิทยาลัย ได้แก่ การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ ($b = 0.346$) และการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ ($b = 0.381$) โดยทั้งสองปัจจัยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 45.50 และสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$Y_{\text{tot}} = 1.317 + 0.346\text{PES}^* + 0.381\text{PFS}^* - 0.007\text{PSS}$$

คำสำคัญ: ปัจจัยสภาพแวดล้อม, ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ, นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the environmental factors that influence entrepreneurial intention. The samples were 352 students in the Faculty of Management Sciences, Princess of Naradhiwas University. The research tool was an online questionnaire with a five-point rating scale. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis (enter method). The results of the study

¹ อาจารย์ ดร., คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University), suteera.de@skru.ac.th

² อาจารย์ ดร., คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒราชวิทยาลัย (Faculty of Management Sciences, Princess of Naradhiwas University), nickky4921@gmail.com

revealed that the environmental factors that had a significant influence on entrepreneurial intention are: perceived educational support ($b = 0.346$) and perceived family support ($b = 0.381$). The two variables could predict the level of entrepreneurial intention at 45.50 percent. The equation in raw scores was as follows:

$$Y_{tot} = 1.317 + 0.346PES^* + 0.381PFS^* - 0.007PSS$$

Keywords: environmental factor, entrepreneurial intention, students in Faculty of Management Sciences

บทนำ

การเป็นผู้ประกอบการยังคงเป็นประเด็นที่นักวิชาการให้ความสนใจที่จะศึกษา เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันว่าผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างวัยเรียน (Wibowo et al., 2019: 1-2) ซึ่งการทบทวนวรรณกรรมก่อนหน้านี้ค้นพบว่าปัจจัยสนับสนุนทั้งภายใน เช่น ทักษะ และ การรับรู้สมรรถนะในตนเองของการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนจากภายนอก เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งโครงสร้างของประเทศ ซึ่งปัจจัยสนับสนุนเหล่านี้มักจะมีอิทธิพลต่อการพิจารณาสร้างธุรกิจเป็นของตนเองสำหรับนักศึกษา (Annisa, Tentama & Bashori, 2021: 382; Ikham & Novadjaja, 2020: 170-171) ปัจจัยสนับสนุนภายในส่วนใหญ่จะเป็นการทดสอบอิทธิพลของปัจจัยสนับสนุนภายในต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และผลการศึกษาที่ค้นพบว่าแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการมักเกิดจากคุณลักษณะส่วนบุคคล บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ความสามารถ (Karabulut, 2016: 12-13; Nasip et al., 2017: 826)

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนักวิชาการเริ่มหันมาให้ความสำคัญต่อปัจจัยสนับสนุนภายนอกหรือเรียกว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม (environmental factors) ที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ปัจจัยสนับสนุนของครอบครัว และบริบทโครงสร้างของประเทศ เนื่องจากปัจจัยสภาพแวดล้อมเหล่านี้สามารถสร้างโอกาสและข้อจำกัดในการเริ่มต้นธุรกิจของนักศึกษาหลังจากที่เรียนจบ (Al Issa, 2020: 948) อีกทั้ง Fayolle (2013: 692-693) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมเหล่านี้เป็นการเติมเต็มช่องว่างที่สำคัญในการเชื่อมโยงลักษณะส่วนบุคคลและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ยิ่งไปกว่านั้น ผลของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ยังไม่มีความสอดคล้องกัน ตัวอย่างเช่น การศึกษาของ Phuong, Van & Dung (2020: 158) ค้นพบว่าการสนับสนุนของการศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยในนครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เช่นเดียวกับการศึกษาของ Ikham & Novadjaja (2020: 175) และ Annisa, Tentama & Bashori (2021: 385) ค้นพบว่าอิทธิพลของความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่การศึกษาของ Jayamini & Dilrukshi (2020: online) ค้นพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งการรับรู้การสนับสนุนของการศึกษา การรับรู้การสนับสนุนของความสัมพันธ์

และการรับรู้การสนับสนุนของโครงสร้างไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในคณะกรรมการจัดการและการเงิน มหาวิทยาลัยรัฐสุมาตรา ประเทศศรีลังกา ซึ่งผลออกมาเช่นเดียวกับการศึกษาของ Wibowo et al. (2019: 6) ที่ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเมืองจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากการศึกษา การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากโครงสร้างเป็นปัจจัยที่นักวิชาการทั่วโลกให้ความสนใจ แต่องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยเหล่านี้ในประเทศไทยยังมีอยู่อย่างจำกัด ทั้ง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาปัจจัยดังกล่าว โดยเลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องจากเป็นคณะที่เน้นการเรียนการสอนด้านการจัดการและการบริหารธุรกิจ โดยผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งทางวิชาการและในทางปฏิบัติ ซึ่งในทางวิชาการจะเป็นการเติมเต็มองค์ความรู้และสร้างความชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ สำหรับเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการช่วยออกแบบหลักสูตรและนโยบายทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ และการสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้ มีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ มีรายละเอียดดังนี้

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention)

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเป็นการพยากรณ์ความมุ่งมั่นของแต่ละบุคคลในการจัดตั้งธุรกิจของตนเองในอนาคต ซึ่งเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความตั้งใจไปสู่เป้าหมายการเป็นผู้ประกอบการ (Al Issa, 2020: 952; Sanjaya, Suminar & Fardana, 2021: 87) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการจะได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยหลายประการ (Jayamini & Dilrukshi, 2020: online) สำหรับการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะปัจจัยสภาพแวดล้อมเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วย การสนับสนุนจากการศึกษา

การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากโครงสร้าง โดยปัจจัยสภาพแวดล้อมแต่ละปัจจัยจะอธิบายในส่วนถัดไป

การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ (Perceived Educational Support)

การศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสนับสนุนนักศึกษาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากปัจจัยประเภทรูปนี้สนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นของการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีความพร้อมในการวิเคราะห์และตัดสินใจที่จะสร้างธุรกิจของตัวเอง หลังจากสำเร็จการศึกษา (Shi, Yao & Wu, 2020: 208-209; Turker & Selcuk, 2009: 147) ดังนั้น การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้จึงหมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความรู้ และแรงบันดาลใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตรที่ถูกจัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัย (Phuong, Van & Dung, 2020: 153; Turker & Selcuk, 2009: 147)

การศึกษาก่อนหน้านี้แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยการศึกษาของ Phuong, Van & Dung (2020: 158) ค้นพบว่าการสนับสนุนของการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยในนครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Colman et al. (2019: 221) ซึ่งค้นพบว่าการสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษาทั้งในคณะนิติศาสตร์และคณะพาณิชย์ศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเคปทาวน์ ประเทศแอฟริกาใต้ มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาของ Shi, Yao & Wu (2020: 221) ยังค้นพบผลกระทบโดยตรงของการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ต่อความตั้งใจที่มุ่งเน้นความเป็นอิสระในบริบทของจีน สำหรับการศึกษานี้ในประเทศไทย พบว่าการสนับสนุนทางด้านการศึกษามีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการและที่พักรุ่นเยาว์ของกลุ่มเจนเอเรชั่นซี (ฮาดธาอิเบียร์ ภูทอง และสวมล ศิริภักดิ์, 2019: 807)

การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ (Perceived Family Support)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านนี้เป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับการสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งเป็นการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ใกล้ชิด โดยครอบครัวจะมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา เนื่องจากครอบครัวจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทุน และวัสดุอุปกรณ์ (Budiyono & Setyawasih, 2020: 2113; Sanjaya, Suminar & Fardana, 2021: 87-88) โดยกลไกการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวจะเป็นแรงกระตุ้นจนนำไปสู่แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งใจของนักศึกษา (Shen, Osorio & Settles, 2017: 28-29) แต่เป็นที่น่าแปลกใจว่าการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการสนับสนุนจากครอบครัวได้รับความสนใจเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Ikhrum & Novadjaja, 2020: 172)

การศึกษาก่อนหน้านี้แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยที่การศึกษาของ Budiyono & Setyawasih (2020: 2116) ค้นพบว่า

การสนับสนุนของครอบครัวมีอิทธิพลโดยตรงทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในประเทศอินโดนีเซีย สอดคล้องกับการศึกษาของ Sanjaya, Suminar & Fardana (2021: 90) ที่ค้นพบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้มีบทบาทสำคัญต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษาวิทยาลัยที่มีอายุ 18-25 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ที่เมืองซูราบายา ประเทศอินโดนีเซีย ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาของ Ikhrum & Novadjaja (2020: 175-176) ยังค้นพบความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างการสนับสนุนของครอบครัวและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐ ในมาลัง ประเทศอินโดนีเซีย

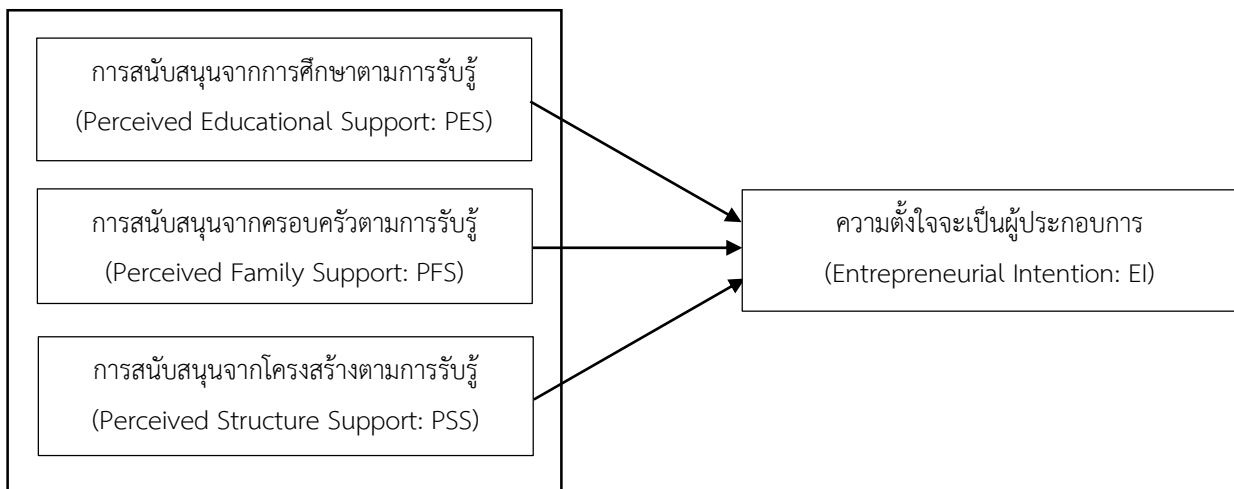
การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ (Perceived Structure Support)

การสนับสนุนจากโครงสร้างเป็นปัจจัยที่เกิดจากบริบททางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และ เทคโนโลยี สำหรับปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านนี้แม้ว่าทุกคนที่อยู่ในบริบทเดียวกัน แต่การรับรู้การสนับสนุนจาก โครงสร้างอาจแตกต่างกันไป (Turker & Selcuk, 2009: 147) โดยการศึกษาในครั้งนี้ การสนับสนุนปัจจัยนี้ หมายความว่ารวมถึงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนการได้รับการ สนับสนุนจากทั้งภาครัฐ และเอกชนในด้านต่าง ๆ (Youssef et al., 2021: online) ดังนั้น การสนับสนุน ในด้านนี้จึงอาจเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการ หากนักศึกษาเล็งเห็นอุปสรรคจากปัจจัยนี้ ก็มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการลดลง ในทางตรงกันข้าม หากปัจจัยด้านนี้เป็นประโยชน์หรือ เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ นักศึกษามีแนวโน้มที่จะเริ่มต้นธุรกิจมากขึ้น (Turker & Selcuk, 2009: 147)

การศึกษาก่อนหน้านี้แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อ ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยที่การศึกษาของ Turker & Selcuk (2009: 155) พบความสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างการสนับสนุนเชิงโครงสร้างและความตั้งใจของผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในประเทศตุรกี เช่นเดียวกับการศึกษาของ Joseph (2013: 89) ที่ค้นพบอิทธิพลของการสนับสนุนของโครงสร้าง ตามการรับรู้ที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศอินเดีย ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาของ Otchengco & Akiate (2021: 22-23) ยังค้นพบความสำคัญของการสนับสนุน จากโครงสร้างว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของพนักงานขับรถสามล้อ ในเมืองซันเฟร์นันโด จังหวัดปัมปังกา ประเทศฟิลิปปินส์

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ปัจจัยสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneurial intention) หมายถึง ความมุ่งมั่นของนักศึกษาแต่ละคนในการจัดตั้งธุรกิจของตนเองในอนาคต

ปัจจัยสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสนับสนุนจากภายนอก ประกอบด้วย

1. **การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ (perceived educational support)** หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตร

2. **การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ (perceived family support)** หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งการให้คำปรึกษาและข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทุน และวัสดุอุปกรณ์

3. **การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ (perceived structure support)** หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐ และเอกชนในด้านต่าง ๆ

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จำนวน 816 คน (กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2564: ออนไลน์) คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ (e) .05

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 270 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสะดวก โดยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่ยินยอมตอบคำถาม และมีคำถามคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ หลักสูตรที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา กล่าวคือ ต้องเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ปัจจัยสนับสนุนด้านต่าง ๆ และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ หลักสูตรที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ส่วนที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ จำนวน 5 ข้อ ปรับปรุงมาจากการศึกษาของ Tassawa (2019: 375) 2) การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ จำนวน 5 ข้อ ปรับปรุงมาจากการศึกษาของ Shen, Osorio & Settles (2017: 33) และ 3) การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ จำนวน 4 ข้อ ปรับปรุงมาจากการศึกษาของ Youssef et al. (2021: online) ในส่วนนี้ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของ Likert โดยทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวก ให้คะแนนตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ไปจนถึง 5 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ส่วนที่ 3 ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 5 ข้อ ปรับปรุงมาจากการศึกษาของ Handayati et al. (2020: 4) ในส่วนนี้ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของ Likert โดยทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวก ให้คะแนนตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ไปจนถึง 5 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ค่าความเชื่อมั่น

จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficients) และพบว่ามีความเชื่อมั่น 0.70 ตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2010: 142) แสดงว่าสามารถนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง โดยแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์แอลฟาของ Cronbach ดังนี้ 1) การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ = 0.873 2) การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ = 0.903 3) การสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้ = 0.895 และ 4) ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ = 0.900

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 ด้วยการส่งแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์ โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒราชนครินทร์ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและสามารถนำไปประมวลผลมีทั้งสิ้น 352 คน ซึ่งแบบสอบถามออนไลน์ได้มีการชี้แจงรายละเอียดแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจ้งวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 2-3 นาที และข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บความลับ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยจะรายงานเป็นภาพรวมเท่านั้น นอกจากนี้ หากผู้ตอบไม่ต้องการให้ข้อมูลก็สามารถหยุดตอบแบบสอบถามได้ทันที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) สถิติเชิงพรรณนา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) สถิติเชิงอนุมานหรือสถิติทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณโดยใช้เทคนิควิธีนำเข้า (Enter)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 352 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 265 คน (75.3%) อายุระหว่าง 18-29 ปี อายุเฉลี่ย 21 ปี หลักสูตรที่ศึกษาสามอันดับแรก ได้แก่ รัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 199 คน (56.5%) การจัดการ จำนวน 77 คน (21.9%) และบัญชี 44 คน (11.9%) และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 133 คน (37.8%) และชั้นปีที่ 1 จำนวน 132 คน (37.5%)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (multicollinearity) พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกคู่มีค่าน้อยกว่า 0.7 คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.404 และ 0.623 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณา ค่า VIF และ Tolerance พบว่า มีค่า VIF น้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มากกว่า 0.1 แสดงว่า โมเดลนี้ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Hair et al., 2010: 204-205) และตัวแปรที่ใช้ศึกษามีความเป็นอิสระต่อกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณในลำดับถัดไป

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	Mean	S.D.	PES	PFS	PSS	EI	VIF	Tolerance
การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ (PES)	4.209	0.572				1.998	0.500	
การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ (PFS)	4.206	0.634	0.623***			1.708	0.585	
การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ (PSS)	3.933	0.723	0.602***	0.504***		1.639	0.610	
ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (EI)	4.345	0.583	0.592***	0.621***	0.404***	-	-	

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสถิติทดสอบเอฟ เท่ากับ 96.832 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการสนับสนุนของการศึกษาตามการรับรู้ การสนับสนุนของครอบครัวตามการรับรู้ และการสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้ สามารถอธิบายความผันแปรของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของอิทธิพลปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	b	Std. Error	Beta	T-test	Sig.
ค่าคงที่	1.317	0.182		7.228***	.000
การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ (PES)	0.346	0.057	0.340	6.070***	.000
การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ (PFS)	0.381	0.048	0.414	8.012***	.000
การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ (PSS)	-0.007	0.041	-0.009	-0.182	.856

R = 0.675, R Square = 0.455, Adjusted R Square = 0.450, S.E. = 0.432, F = 96.832, Sig. = 0.000, Durbin-Watson = 2.023

การศึกษาอิทธิพลปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ แสดงผลได้ดังตารางที่ 2 ซึ่งได้นำตัวแปรปัจจัยสภาพแวดล้อม 3 ตัวแปรเข้าไปทำนายผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (autocorrelation) ซึ่งพิจารณาจากค่า Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.023 แสดงว่าความคลื่อนระหว่างตัวแปรมีอิสระต่อกัน เนื่องจากค่า Durbin-Watson มีค่าอยู่ระหว่าง 1.50 ถึง 2.50 (ยูทช์ ไกยวรรณ์, 2556: 168) โดยมี 2 ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ และการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ ซึ่งทั้งสองตัวแปรร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ร้อยละ 45.5 (R Square = 0.455) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ การสนับสนุนจากโครงสร้างตามการรับรู้ ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนจากการศึกษาตามการรับรู้ ($b = 0.346$) และการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้ ($b = 0.381$) โดยทั้งสองปัจจัยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 45.50 และสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$Y_{\text{tot}} = 1.317 + 0.346\text{PES}^* + 0.381\text{PFS}^* - 0.007\text{PSS}$$

อภิปรายผล

ผลการศึกษาอิทธิพลปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การสนับสนุนของการศึกษาตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสนับสนุนนักศึกษาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Phuong, Van & Dung (2020: 159) และ Colman et al. (2019: 221-222) ที่ค้นพบอิทธิพลที่เกิดขึ้นระหว่างการสนับสนุนของการศึกษาและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ อิทธิพลที่เกิดขึ้นนี้อาจเป็นเพราะการสนับสนุนของการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเป็นการให้ความรู้ที่จำเป็น ตลอดจนทักษะ ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ นักศึกษาอย่างมั่นใจ โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนทั้งการให้ความรู้เชิงทฤษฎี โครงการประกวดแข่งขันการเขียนแผนธุรกิจ รวมทั้งโครงการที่เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจให้แก่ นักศึกษา (Phuong, Van & Dung, 2020: 159) และหากพิจารณาจากแผนกลยุทธ์ 5 ปี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2565-2569 (มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์, 2566: ออนไลน์) พบว่ามหาวิทยาลัยมีโครงการสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาหลายโครงการ เช่น โครงการสร้างและพัฒนารายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ โครงการสร้างและพัฒนาหลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศสู่ความเป็นผู้ประกอบการ และโครงการส่งเสริม ผลักดันให้ความรู้ จัดอบรมแก่ผู้เรียนเพิ่มทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และทักษะด้านความเป็นผู้ประกอบการ โดยกระบวนการสนับสนุนของการศึกษาเหล่านี้ช่วยพัฒนาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงระบบ ตลอดจนความสามารถในการวิเคราะห์ และรับรู้โอกาสในการทำธุรกิจ จึงส่งเสริมให้นักศึกษาเลือกเส้นทางอาชีพโดยการสร้างธุรกิจเป็นของตนเองเพิ่มขึ้น (Shen, Osorio & Settles, 2017: 37-38) ดังนั้น นอกจากมหาวิทยาลัยจะให้ความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการแล้ว ยังเป็นสถาบันที่ช่วยสร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจให้แก่ นักศึกษาในการเลือกอาชีพเป็นผู้ประกอบการในอนาคต (Wibowo et al., 2019: 8)

การสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การสนับสนุนของครอบครัวเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสนับสนุนนักศึกษาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Budiyono & Setyawasih (2020: 2115-2116); Ononye et al. (2022: 348) ที่ค้นพบอิทธิพลของการสนับสนุนของครอบครัวต่อการเริ่มต้นธุรกิจ อิทธิพลดังกล่าวที่เกิดขึ้นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษารับรู้ว่าครอบครัวสนับสนุนทั้งความรู้ ทุน และวัสดุ

อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเริ่มต้นทำธุรกิจของพวกเขา ทำให้นักศึกษามั่นใจในการประกอบธุรกิจมากขึ้น (Annisa, Tentama & Bashori, 2021: 385) นอกจากนี้ ประสบการณ์การทำธุรกิจของครอบครัวมีความหมายอย่างยิ่งต่อนักศึกษา เนื่องจากการเรียนในมหาวิทยาลัยมักจะเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติโดยตรง นักศึกษาจึงรับรู้การสนับสนุนจากประสบการณ์ตรงจากครอบครัวได้ชัดเจนกว่าการเรียนในห้อง ซึ่งครอบครัวสามารถช่วยส่งเสริมจากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ด้วยการทดลองจนไปสู่ผู้ประกอบการอย่างมืออาชีพ (Shen, Osorio & Settles, 2017: 37-39) ยิ่งไปกว่านั้น นักศึกษาช่วงอายุ 18-21 ปี เป็นช่วงวัยที่กำลังตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองในอนาคต ทำให้อิทธิพลการสนับสนุนของครอบครัวจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในขั้นตอนของการตัดสินใจของคนในช่วงวัยนี้ (Sanjaya, Suminar & Fardana, 2021: 89-91)

การสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ไม่มีนัยสำคัญของอิทธิพลระหว่างการสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Ozelturkey, Ozekenci & Yalcintas (2019: 53) ที่ค้นพบว่าการสนับสนุนเชิงโครงสร้างไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศตุรกี เช่นเดียวกับการศึกษาของ Jayamini & Dilrukshi (2020: online) ซึ่งไม่พบอิทธิพลระหว่างการสนับสนุนจากโครงสร้างกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในคณะกรรมการจัดการและการเงิน มหาวิทยาลัยรัฐสุมาตรา ประเทศศรีลังกา การค้นพบว่าอิทธิพลของการสนับสนุนจากโครงสร้างอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ อาจเป็นเพราะนักศึกษาตระหนักว่าในปัจจุบันเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งนักศึกษารับรู้ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอต่อการเริ่มต้นธุรกิจเป็นของตนเองจากทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชน (Wibowo et al., 2019: 7-8) จึงไม่พบอิทธิพลการสนับสนุนของโครงสร้างที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ หรืออาจเป็นไปได้ว่า ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ แต่กิจกรรมเหล่านี้มุ่งเน้นไปยังธุรกิจเล็กเท่านั้น โดยไม่ได้มุ่งเน้นไปยังกลุ่มนักศึกษา ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับรู้ถึงการสนับสนุนของรัฐบาล (Yurtkoru, Kuşcu, & Doğanay, 2014: 848-849)

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนของการศึกษาตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ออกแบบหลักสูตรควรออกแบบหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ โดยการบูรณาการการให้ความรู้ในเชิงทฤษฎีร่วมกับการทำกิจกรรมเสริม เช่น การเขียนแผนธุรกิจ การศึกษาดูงาน ตลอดจนการเชิญผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์มาบรรยาย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ นักศึกษาผ่านการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

1.2 ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น การออกแบบหลักสูตรในอนาคตอาจให้เครือข่ายผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจครอบครัวมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ผลิตผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่สถาบันต้องการ

1.3 ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนของโครงสร้างตามการรับรู้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานรัฐควรสื่อสารเกี่ยวกับการสนับสนุนเชิงโครงสร้างที่รัฐบาลให้การสนับสนุนไปสู่ศึกษามากขึ้นและในหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ นักศึกษารับรู้ถึงการสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการจากรัฐบาล หากนักศึกษาตัดสินใจจะสร้างธุรกิจเป็นของตัวเองหลังจากจบการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ เท่านั้น การศึกษาในครั้งถัดไปอาจเก็บข้อมูลจากนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจ ในหลายมหาวิทยาลัย เพื่อนำเพิ่มเติมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีต่อแนวโน้มการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2 การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกตามการรับรู้ของนักศึกษา การศึกษาในอนาคตอาจนำปัจจัยภายในอื่น ๆ มาศึกษาร่วมด้วย เช่น บุคลิกภาพของนักศึกษาทัศนคติการเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สรุป

ประเด็นการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการได้รับความสนใจจากทั้งนักวิชาการและผู้บริหารในสถาบันการศึกษา สำหรับการศึกษานี้มุ่งเน้นไปยังปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ จำนวน 352 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัยและการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสนับสนุนนักศึกษาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ ส่วนการสนับสนุนของโครงสร้างเป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการตามการรับรู้ของนักศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรออกแบบหลักสูตรให้มีการบูรณาการการให้ความรู้ในเชิงทฤษฎีร่วมกับการทำกิจกรรมเสริม ตลอดจนการนำผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจครอบครัวมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ผลิตผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่สถาบันต้องการ นอกจากนี้ หน่วยงานรัฐควรสื่อสารเกี่ยวกับการสนับสนุนเชิงโครงสร้างที่รัฐบาลให้การสนับสนุนไปสู่ศึกษา

มากขึ้นและในหลากหลายช่องทาง เพื่อการตระหนักถึงการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐที่มีต่อผู้ที่เริ่มต้นสร้างธุรกิจของตัวเองโดยเฉพาะนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2564). **สถิตินักศึกษา**. ค้นเมื่อ 1 เมษายน 2565, จาก <https://www.pnu.ac.th/academic/>

ธาดาริเบศร์ ภูทอง และสมมล ศิริกัณท์. (2019). อิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม สนับสนุนทางการศึกษา และความเชื่อมั่นในตนเองต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการ และที่พักรุ่นเยาว์ของกลุ่มวัยรุ่นเนอเธอร์แลนด์. **Veridian E-Journal**, 12 (4), 799-829.

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2566). **แผนกลยุทธ์ 5 ปีของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2565-2569**. ค้นเมื่อ 7 เมษายน 2566, จาก <https://www.pnu.ac.th/wp-content/uploads/2021/11/1%20%แผนกลยุทธ์การพัฒนามหาวิทยาลัย.pdf>

ยุทธ ไกยวรรณ. (2556). **การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Al Issa, H. E. (2020). The influence of education and environmental support on entrepreneurial intentions. **International Journal of Economics and Business Administration**, 8 (4), 946-965.

Annisa, D. N., Tentama, F. & Bashori, K. (2021). The role of family support and internal locus of control in entrepreneurial intention of vocational high school students. **International Journal of Evaluation and Research in Education**, 10 (2), 381-388.

Budiyono, H. & Setyawasih, R. (2020). Entrepreneurial intentions among entrepreneurship course students shaped by individual effects and family support. In **Proceedings of the 1st International Conference on Recent Innovations (ICRI 2018)** (26-28 September pp. 2109-2119). Jakarta: Esa Unggul University.

Colman, M. et al. (2019). The impact of perceived innovativeness, perceived risk and perceived educational support on university student's entrepreneurial intention. **The Business & Management Review**, 10 (2), 217-223.

Fayolle, A. (2013). Personal views on the future of entrepreneurship education. **Entrepreneurship and Regional Development**, 25 (7), 692-701.

- Hair, J. F. et al. (2010). **Multivariate data analysis: A global perspective** (7th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Handayati, P. et al. (2020). Does entrepreneurship education promote vocational students' entrepreneurial mindset?. **Heliyon**, **6** (11), 1-7.
- Ikhrum, A. D. & Novadjaja, L. H. (2020). The effect of entrepreneurial knowledge on entrepreneurial intention with the moderation of family support (A case study on university students in Indonesia). **Asia Pacific Management and Business Application**, **8** (3), 169-180.
- Jayamini, G. P. C. & Dilrukshi, M. G. M. (2020). Determinants of entrepreneurial intention among Management Undergraduates in University of Ruhuna. In **Proceedings of 9th International Conference on Management and Economics** (26 July pp. 725-732). Retrieved 15 May 2022, from <http://ir.lib.ruh.ac.lk/handle/iruor/3878>
- Joseph, N. (2013). Motivational factors relating to entrepreneurial intention: A study of postgraduate management students in India. **ABAC Journal**, **33** (1), 82-97.
- Karabulut, A. T. (2016). Personality traits on entrepreneurial intention. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, **229**, 12-21.
- Nasip, S. et al. (2017). Psychological characteristics and entrepreneurial intention: A study among university students in North Borneo, Malaysia. **Education Training**, **59** (7/8), 825-840.
- Ononye, U. et al. (2022). Family support, psychological capital, and start-up formation. **Problems and Perspectives in Management**, **20** (1), 342-352.
- Otchengco, A. M. Jr. & Akiate, Y. W. D. (2021). Entrepreneurial intentions on perceived behavioral control and personal attitude: moderated by structural support. **Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship**, **15** (1), 14-25.
- Ozelturkay, E. Y., Ozekenci, E. K. & Yalcintas, D. (2019). Determining the factors that affect entrepreneurial intention: A research on university students. **Journal of Youth Research**, **7** (18), 41-58.

- Phuong, N. N. D., Van, Q. N. T. & Dung, N. D. (2020). The effect of perceived educational support, self-efficacy and planned behavior predictors on entrepreneurial intention of Ho Chi Minh City University students. **Ho Chi Minh City Open University Journal of Science-Economics and Business Administration**, **10** (1), 133-147.
- Sanjaya, E. L., Suminar, D. R. & Fardana, N. A. (2021). Father nurturance as moderators of perceived family support for college students' entrepreneurial intentions. **Psychosophia: Journal of Psychology, Religion, and Humanity**, **3** (2), 84-94.
- Shen, T., Osorio, A. E. & Settles, A. (2017). Does family support matter? The influence of support factors on entrepreneurial attitudes and intentions of college students. **Academy of Entrepreneurship Journal**, **23** (1), 24-43.
- Shi, L., Yao, X. & Wu, W. (2020). Perceived university support, entrepreneurial self-efficacy, heterogeneous entrepreneurial intentions in entrepreneurship education: The moderating role of the Chinese sense of face. **Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies**, **12** (2), 205-230.
- Tassawa, C. (2019). A structural model for predicting entrepreneurial intention of university students. **Humanities, Arts and Social Sciences Studies**, **19** (2), 362-386.
- Turker, D. & Selcuk, S. S. (2009). Which factors affect entrepreneurial intention of university students?. **Journal of European Industrial Training**, **33** (2), 142-159.
- Wibowo, S. F. et al. (2019). Determinants of entrepreneurial intention among millennial generation in emerging countries. **International Journal of Entrepreneurship**, **23** (2), 1-10.
- Youssef, A. B. et al. (2021). Digitalization of the economy and entrepreneurship intention. **Technological Forecasting & Social Change**, **164** (5), 1-14. Retrieved 15 May 2022, from <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120043>
- Yurtkoru, E. S., Kuşcu, Z. K. & Doğanay, A. (2014). Exploring the antecedents of entrepreneurial intention on Turkish university students. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, **150**, 841-850.